

Emlékezés Czinke Ferencre

Kegyelettel emlékezünk a 80 éve született Czinke Ferenc grafikusművészre. Életrajzi vallomása szerint 1926. október 20-án – és nem a téves anyakönyvi bejegyzés szerint rögzített november 4-én – született a bodrogi Nagyszőlő-Meszesketanyán.

Elemi iskoláit a tanyavilágban, középiskoláját Sárospatakon a Református Tanítóképzőben végezte. A Magyar Képzőművészeti Főiskolán rajztanári diplomát szerzett. 1961 és 1964 között Derkovits-, majd 1964-ben a Római Magyar Akadémia ösztöndíjasa lett.

1964-től a salgótarjáni Madách Imre Gimnázium, majd a Bolyai János Gimnázium rajztanáraként tevékenykedett 1986-ig, ahol megszervezte az ország első iskolagalériáját. Vendégtanárként tanított Svédországban és Finnországban. Czinke Ferenc ízig-vérig pedagógus volt, aki pedagógiai sikereire legalább olyan büszke lehetett, mint a művészetével szerzett elismerésekre. 1990-ben a Sárospataki Comenius Tanítóképző Főiskola címzetes főiskolai tanárává fogadta. A pataki tanítóképzőhöz egész életén át erősen kötődött, műalkotásainak bemutatásával, több előadásával segítette az oktató-nevelő munkát. Több alkotását adományozta Alma Materének. Egyike volt az 1986-ban megalakult, sárospataki székhelyű Magyar Comenius Társaság alapítóinak.

Rézkarokat, litográfiákat, fametszeteket, kollázsokat, zománcképeket, komputergrafikákat készített. Jelentős sorozatai: *Radnóti eclogák*, *Bartók-sorozat*, *Szlovák táncok*, *Koskirály*, *Requiem a vizekért*, *Édesanyám ikonja*, *Tihanyi szonáták*, *Sajkodi esték*, *Bukott angyal*, *Káin és Ábel*, *Józsefet eladják testvérei*, *Veritas theatri*.

Czinke Ferenc olyan morális művész, aki munkáit személyes magatartásával hitelesítette. Ennek a moralitásnak legfőbb forrása az, hogy mindenkor felvállalta elkötelezettségeit szülőföldje, származása, a világról vallott nézetei, gondolatai iránt. Magatartásának másik fontos jellemzője a hatniakarás és a hatnitudás, a világ megváltoztathatóságába vetett hit.

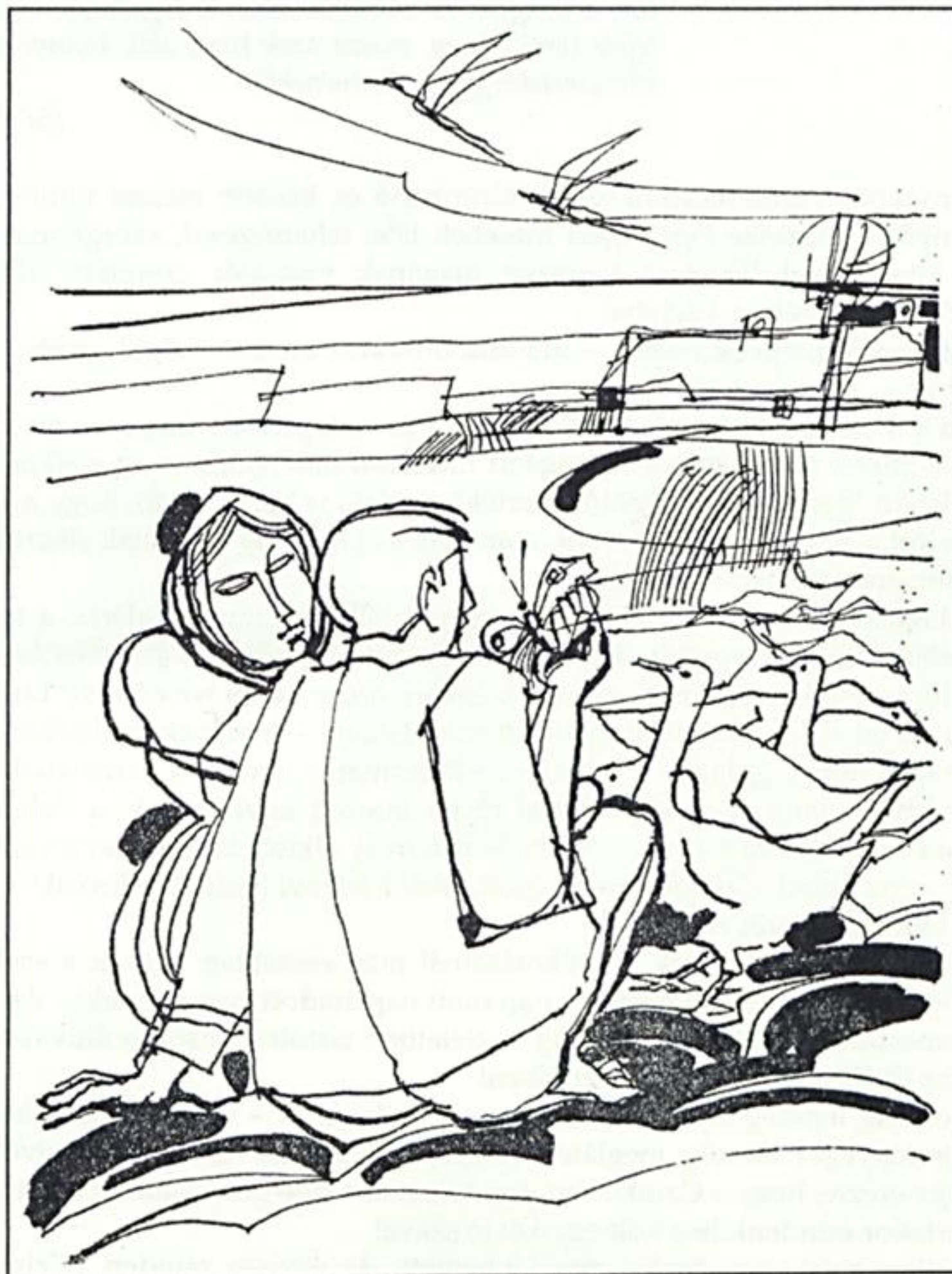
Czinke Ferenc művei erősen kötődnek a szellemi és a tárgyi népművészethez, gondolatiságukban csonkítatlan műveket hoz létre népművészeti motívumok montázsszerű alkalmazásával. Művészetében a bibliai témák és a vallási jelképek időről-időre visszatérnek, s olyan műveket eredményeztek, mint például a *Káin és Ábel*-, a *Józsefet eladják testvérei*-sorozat és az *Izsák feláldozása*.

Képzőművészeti munkássága mellett több hazai irodalmi folyóirat közölte glosszáit, novelláit, tanulmányait. Több könyvet tervezett és illusztrált az Európa Könyvkiadó megbízásából. A Magyar Comenius Társaság Bibliotheca Comeniana könyvsorozat több kiadványának címlapját is az általa készített Comenius portré díszíti. Comenius-kutatóként a nagy pedagógus szülőföldjén kutatómunkát végzett, az *Orbis Pictus* grafikáinak eredete érdekelt. Sajnos erről szóló előadását már nem tudta bemutatni 2000 decemberében a Comenius Társaság felolvasó ülésén novemberben bekövetkezett hirtelen halála miatt.

Salgótarján és Pácin díszpolgárává fogadta. Állandó kiállítás mutatja be műveit szülőföldjén, a pácini Magóchy-kastélyban.

Czinke Ferenc kiváló művész és ember volt, aki váratlanul távozott el tőlünk. Alkotásai azonban őrzik és terjesztik tartalmas életének szellemiségét.

Sárospatak, 2006. október 15.

Czinke Ferenc illusztrációja
Balassa Iván: *Lápok, falvak, emberek* című kötetében